

## SADAKAT

<https://www.youtube.com/watch?v=flyqPczs-9o>

### Sorular:

1. Sadakat ne demektir? Sahabe efendilerimiz icinde "sıddık" lakabıyla anılan kimdir?
2. Sadik ne demektir? Sadik olmayan ne olarak anilir?
3. Sadik olmayi gosteren 3 ozellik nedir?

طَاعَةٌ وَقَوْلٌ مَعْرُوفٌ فَإِذَا عَزَمَ الْأَمْرُ فَلَوْ صَدَقُوا اللَّهَ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ

Muhammed / 21. (Onların vazifesi) itaat ve güzel sözdür. İş ciddiye bindiği zaman Allah'a sadakat göstereselerdi, elbette kendileri için daha hayırlı olurdu.

مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رَجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مَن قَضَىٰ نَحْبَهُ وَمِنْهُمْ مَن يَنْتَظِرُ وَمَا بَدَّلُوا تَبْدِيلًا  
لِيَجْزِيَ اللَّهُ الصَّادِقِينَ بِصِدْقِهِمْ وَيُعَذِّبَ الْمُنَافِقِينَ إِنْ شَاءَ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ إِنْ أَنَّ اللَّهَ كَانُ غَفُورًا رَحِيمًا

Ahzab / 24. Çünkü Allah sadâkat gösterenleri sadâkatları sebebiyle mükâfatlandırarak, münafıklara -dilerse- azap edecek yahut da (tevbe ederlerse) tevbelerini kabul edecektir. Şüphesiz Allah, bağışlayandır, esirgeyendir.

### HADİS

\* Ebu Hüreyre radiyallahu anh anlatıyor: "Resûlullah aleyhissalâtu vesselâm buyurdular ki: "Cebrail aleyhisselâm yanıma gelerek elimden tuttu ve bana ümmetimin gireceği cennet kapısını gösterdi." Hz. Ebu Bekr atılıp: "Ey Allah'ın Resülü! Ben o sırada seninle olmayı ne kadar isterdim, ta ki ona ben de bakayım!" dedi. Aleyhissalatu vesselam: "Ey Ebu Bekr, ümmetimden cennete ilk girecek kimse olman sana yetmez mi!" karşılığında bulundular."

\* Yine Ebu Hüreyre radiyallahu anh anlatıyor: "Resûlullah aleyhissalâtu vesselâm buyurdular ki: "Nezdimizde bir eli(ihsanı) bulunan hiç kimse yoktur ki, o ihsan sebebiyle biz ona (misliyle veya daha fazlasıyla) karşılıklıta bulunmayalım. Ancak Ebu Bekr bundan hariç.

Çünkü, onun nezdimizde yardım varsa da, onun karşılığını Kıyamet günü ona Allah verecektir. Bana Ebu Bekr'in malı kadar kimsenin malı faydalı olmadı. Benim müslüman olmasını teklif ettiğim herkesten bir zorluk gördüm, Ebu Bekr hariç. Zira o teklifim karşısında hiç tereddüd etmeden kabul etti. Eğer kendime bir dost (halil) ittiyah etseydim, mutlaka Ebu Bekr'i dost edinirdim. Haberiniz olsun, arkadaşınız Allah Teâla'nın dostu (halilullah'tır)."

\* Ebu Sa'id radiyallahu anh anlatıyor: "Resûlullah aleyhissalâtu vesselâm (bir gün) halka hitap ederek buyurdular ki: "Allah Teâla Hazretleri bir kulunu, dünya ile nezdindeki tercih etti. muhayyer bıraktı. O kul, Allah'ın nezdindeki tercih etti."

Bu söz üzerine Hz. Ebu Bekr ağlamaya başladı. Biz, Aleyhissalatu vesselam'ın, Allah tarafından muhayyer bırakılan bir kul hakkında verdiği haber sebebiyle onun ağlamasına hayret ettik. Meğer, muhayyer bırakılan o kul Aleyhissalatu vesselam'ın kendisi imiş. Meğer bunu en iyi anlayan da aramızda Ebu Bekr imiş. Resûlullah aleyhissalâtu vesselâm buyurdular ki:

"Sohbetiyle olsun malıyla olsun bana en ziyade ikramda bulunan Ebu Bekr'dir. Eğer, ben Rabbimden başkasını halil (dost) tutacak olsaydım, mutlaka Ebu Bekr'i halil edinirdim. (Allah arkadaşınızı kendine halil kıldı). Ancak (aramızda) İslam kardeşliği ve İslam muhabbeti var ((bu) efdaldır). Mescide açılan (hususî) hiçbir kapı bırakılmayıp, hepsi kapatılacak, sadece Ebu Bekr'in kapısı açık bırakılacak."

\* Ebu'd-Derda radiyallahu anh anlatıyor: "Ben Resûlullah aleyhissalâtu vesselâm'ın yanında otuyordum. Derken, Ebu Bekr radiyallahu anh elbisesinin eteğini tutarak çıkageldi. Öyle ki, dizleri açılmış durumdaydı. Aleyhissalatu vesselam (onu bu halde görür görmez): "Arkadaşınz biriyle çekişmiş olmalı!" buyurdular. Ebu Bekr selam verdi ve: "(Ey Allah'ın Rasûlü!) Benimle İbnu'l-Hattab arasında bir şey (tatsızlık) oldu. Üzerine yürüdüm, sonra da pişman oldum. Beni affetmesini talep ettim, kabul etmedi. Bunun üzerine sana geldim!" dedi.

Aleyhissalatu vesselam da: "Ey Ebu Bekr! Allah sana mağfiret etsin!" buyurdu ve bunu üç kere tekrar etti. Sonra da Ömer radiyallahu anh, davranışından pişman oldu. Ebu bekr radiyallahu anh'ın evine gitti ve: "Ebu Bekr evde mi?" diye sordu. "Hayır!" cevabını alınca, o da doğru Aleyhissalatu vesselâm'ın yanına geldi ve selam verdi: Aleyhissalatu vesselam'ın yüzü (öfkeden) renk renk olmaya başladı. Bu hal, Hz. Ebu Bekr radiyallah'ı korkuttu. derhal diz çökerek:

"Ey Allah'ın Resûlü! Bu meselede (hata benim), ben zulmettim!" dedi. Aleyhissalatu vesselam (hepimize): "Allah beni size (peygamber olarak) gönderdi. Size tebliğ ettiğim zaman hepimiz bana: "Sen yalancısın" dediniz. Ebu Bekr ise: "Doğru söyledin" dedi ve bana canıyla, malıyla yardımcı oldu. Siz arkadaşımı bana bırakırsınız değil mi?" buyurdular ve iki veya üç kere, bu sözü tekrar ettiler."

Ebu'd-Derda der ki: "Bundan sonra, (Resûlullah'ın hatırı için) Ebu Bekr'e hiç eziyet edilmedi."

## **PIRLANTA**

Sadakat, feragat ve fedakarlıkla ifadesini bulur. Allah'ı ve Resûlullah'ı kendi arzu ve isteklerine tercih etmekle tezahür eder. İlkler ve onları takip edenler nefsi arzularını ve behimi isteklerini Allah ve Resûlü için terkederek, sadakatı ve siddikiyeti temsil etmişlerdi. Onları takip edip bu yeni bezmde peşleri sıra gidecek olanlar da, kıyamete kadar o vasıfları taşıyacak olan "Sadıklar ve siddıklar cemaati"dir. Allah Resûlü'nün çevresinde halenenen o mümtaz cemaatin baş ünvanları: Sadakattır.

Sadık, derin ve yorucu meselelerle iştilal etmese de, Allah ve Resûlü ile kâlbî münasebetini bir an bile aksatmaz, Nefsi hazlarını, annesi, babası, eş ve evladı gibi bütün sevdiklerini Allah ve Resûlü'nden üstün tutmaz. Allah'ın rızası ve Resûlullah'ın bir anlık bakışını cihanlara bedel bilir; malını, mülkünü ve herşeyini O'nlara mukabil feda eder. Nazarında, Allah'a ve Resûlü'ne ait olmayan şeylerin kıymeti yoktur. Sessizdir, durgundur, hakkında methiyeler yazılmamıştır ama derunu ummanlar gibidir. Sadakatın yerini ve lazımını çok iyi bilir. Kafası, bedeni veya kâlbî, nesi isteniyorsa, nasıl isteniyorsa, nerede isteniyorsa... Bir an tereddüt etmeden: "Alın, Resûlullah'a feda olsun. Bu kâlb Allah adına parçalansın. Kanım, İslâm adına aksın" der. Bunlar bugün için mevzubahis değildir. Fakat İslâm'ın, Kur'ân'ın ve Allah Resûlü'nün getirdiği esaslar, bu gibi şeyleri, bir gün gerekli kılsa, sadık bunları yapacaktır.

Birine "sadık değil" deseniz, rahatsız olur, gücenir. Çünkü, sadık olmayan haindir. Bir insana "sadık mü'min" denilmesi için de sadakatın şartlarını ve şiarını yerine getirmesi gerekir. Biz sadakatı birbirimizle olan münasebetlerimizle de anlarız. Yüzümüze methiyeler söyleyip meddahlık yapanlar, sadık dostlarımız değildirler. Sadık dost ve arkadaş takip ettiğimiz yol ve fikir istikametinde muhalefet etmeden yürür. Karar verip, harekete geçtiğimiz yolda koşar, destek olur. Tehlikeler, musibetler ve belalar karşısında göğsünü gerer, arkadaşlarına siper olur. Alınan kararlara ve gereklerine riayet eder. Biz bu gibi şeyleri sadakat nişanesi olarak değerlendirdiğimiz gibi, Allah ve Resûlü'ne ait meseleler de benzer şekilde değerlendirilir. Onun içindir ki, Kur'ân-ı Kerim'de "vessıddıkın"(4) denilerek pek çok sıddık bulunduğuna işaret edilmekle beraber Hazret-i Ebu Bekir'e en büyük sıddık manasına "sıddık" denilmiştir.

Kur'ân ferman ediyor: "Allah ve Resûlullah'a îmanı olan, ahirete îmanı olan fertlerin herbirini Allah ve Resûlullah'ı nefesine, annesine, babasına ve sevdiği herşeye tercih etmenin dışında göremezsiniz."(42) **Bir ferd Allah'a Resûlullah'a ve Kur'ân'a inanıyorsa, Onları sevdiği ve bağlandığı herşeye tercih edecektir. İşte Hazret-i Ebu Bekir, sevdiği, bağlandığı babasını, evladını, ailesini, kabilesini, herşeyini Allah ve Resûlullah için terkederek "sıddık" ünvanına mazhar olmuştur.** O ve diğer Ashab-ı güzün efendilerimiz öyle kimselerdi ki, îmanın kâlblerine perçinlendiği sarsılmayan, usanmayan, dönmeyen ve yılmayan birer ruhla te'yid buyrulmuşlardı.

### Sadakat ve Sebat

Hz. Adem (as), Hz. Muhammed (sav) değildir, Kur'ân-ı Kerim, Hz. Adem için "Biz onu azmedici bulmadık" diyor. Bunun ma'nâsını şu sözde aramak lazım: "Ebrar'ın hasenâtı, mukarrebînin seyyiâtıdır."

Zaman olur, öyle hareket edersiniz ki, o sizin için hasenattır, ama daha sonra o hasenat seyyiat sayılabilir. Zira artık siz de belli bir merteye katetmişsinizdir. Bedevî geliyor, "İslâm nedir?" diyor ve Efendimiz'den (sav) İslâm'ın beş şartını öğrendikten sonra "Vallahi, başka bir şey katmadan bunları yerine getireceğim" deyip gidiyor. Efendimiz (sav), "Doğru söyledi ise kurtulur" buyuruyor. Ama, Hz. Ebu Bekir'e, Hz. Ömer seviyesindekilere, "Eğer dininizin onda birini yaşamazsanız helâk olursunuz" buyuruyor.

Efendimiz (sav), Hz. Âişe'ye talip olduğunda, Hz. Âişe 7 yaşında, Efendimiz ise 53 yaşında idi, arada 46 yaş fark vardı. Ebu Bekir, "hayır" demek şöyle dursun, "düşüneyim" deseydi, seviyesinin sözünü söylememiş olurdu.

Hz. Adem yasak meyveye elini uzattı. Müfessirler bu meyve konusunda bir sürü ağaçtan bahsederler; halbuki, zannediyorum bu: "Mahiyetinizde mündemiç fena duygulara yanaşmayın" demektir. Nebî hakkında konuşurken dikkatli olmak lazım. Hz. Adem sürçtü, ama çabuk döndü. Hz. Adem'in hayatında bir defa sürçtüğü şeyde, kimbilir biz günde kaç defa sürçüyoruz! Hz. İsa bütün sıkıntılar etrafını sardığı zaman "Men ensârî" (Yardımcılarım kimdir?) dedi. Yuşa b. Nun, Hz. Musa'nın fetâsıydı ve ona sadakatle bağlıydı. Efendimiz (sav)'in en büyük yardımcısı Sıddık-i Ekber'di. Aynı sadakatı Bediüzzaman da kendi talebelerinden istemişti. Zira büyük işler, ancak sadık kimselerle gerçekleştirilir.

Bir diğer ma'nâda sadakat, maddî-manevî füyûzât hislerinden fedakârlıkta bulunmak demektir. Bu da "neden, niçin?" demeden gösterilen hedefe yürümeyi gerektirir. "Neden?" diye sormak, sadakat ruhunu zedeler. Bu çerçevede sadık iseniz:

1. Arzunuz ve görüşünüz sorulursa, anlatırsınız. Yoksa teslim olursunuz.

2. Hedefe yürürken, cenneti gösterip de “İşte cennet, girin” deseler, “Hayır, görüşmem lazım” demelisiniz.

3. “Şu noktaya gelersen cehennemden kurtulacaksın” dediklerinde de “cehennemden kurtulmak büyük bir şeydir ama, yine görüşmem lâzım” karşılığını vermelisiniz!

Sebat, sadakatın bir yanıdır. Arada bir fütür gösterme, hedefe varmayı engeller; en azından geciktirir. Ayrıca sebat, gerisin geriye dönmemeyi ifade eden bir sıfattır. Sadakatın önemli belirtilerine gelince, cihanın doğusunda-batısında İslâm adına memnun edici her hâdisе karşısında sevinme, üzücü bir şey zuhur edince de âdetâ deliye dönme gibi hususlar zikredilebilir.

#### Sadakat

Sadâkat bir sıfattır ve o nübüvvetten sonra en yüce makam, en büyük bir pâyedir. Bu makamın en büyük temsilcisi olan Sıddîk-ı Ekber Hz. Ebû Bekir, “Benim gözlerimi doğruya o açtı; o halde dâima O’na sâdik olmalıyım” düşüncesi içindeydi...

(fasıldan fasıla 2)

#### Sabır ve Sadakat Mihengi

Sabır ve sadakat ancak imtihanlarla belli olur. Her türlü imtihan karşısında, Hakk (cc) kapısından ayrılmayanlar ve orada kalmaya kararlı olanlar ve kapının her açılıp kapanışında, başı kapının eşliğinde bekleyenler bu imtihanı kazanmış olacaklardır. Az bir sıkıntı ile yol-yön değiştirip, kapının önünden ayrılanlar da kaybetmiş olacaklardır.

(fasıldan fasıla 2)

#### Sadık Dostlar

İzmir-Manisa yolu üzerinde bir levha var: “Ağaç, ağaçlar içinde büyür.” Ağaç ağaçlar içinde büyüdüğü gibi, insan da insanlar içinde büyür. İnsanlar içinde varlığa erer. Duygu ve düşünceleri gerçek insanlar arasında; sadâkati sadâkat ikliminde, fedakârlığı da fedakârlık ikliminde gelişir.

Gün gelecek, eliniz, ayağınız, gözünüz, kulağınız, kısaca bütün âzâlarınız fayda vermez olacak ve o zaman arkadaşlarınızın elleriyle tutacak, onların ayakları ile yürüyecek ve gözleriyle görüp, kulaklarıyla işiteceksiniz. Öyleyse, şimdiden sâdik arkadaşlar edinmeğe bakın. Zannediyorum, “Sâdiklarla beraber olun!” ayeti bu hakikata işaret etmekte..!

İrşad ve tebliğ vazifesinde sayı çokluğu çok mühim olmadığı gibi, hemen netice alınacak diye bir kaide de yoktur. Mühim olan, “Allah, bu gayretleri boşa çıkarmaz” inancıyla çalışmak; ihlâs, samimiyet ve sadakattan da kıl kadar sapmamaktır. Kur’ân-ı Kerim, Semud kavmi hakkında, “Semud’a gelince: Onları hidayet ettik, fakat, körlüğü hidâyete tercih ettiler” buyurur. Bu o zaman böyle olduysa da, bir gün gelecek, o kavmin veya arkadan gelenlerin içine atılan hidayet tohumları mutlaka boy atıp, gelişecektir. Her da’va eri bu hakikatı kavramalı ve yılmak, usanmak nedir bilmeden bir küheylan gibi hep yoluna devam etmelidir.

#### SADAKAT VE VEFA

Sadakat önemlidir. Bana falan da deseniz, filan da deseniz kıtmirden öte bir adım attıramazsınız bana. Ben kendimi biliyorum. Ama kıtmir de olsa, bizim bir köpeğimiz vardı.

Koyunlarımıza bakardı. Onun vefasına karşı her gün onunla birkaç defa güreş tutardım. Aşını götürür içirirdim, yemeğini yedirirdim. İşte o kadar sadakat içinde olmak. Zati değeri yok. Ama hizmet adına o arkadaşların bir derinliğini ifade eder. Ben onların hiç birinden öyle çarpık bir söz duymadım. Hoca falandır, filandır. Ben Ramiz hocanın oğlu kel Şamil'in torunu. Kıvır zıvır kıtmir. Evet, amma sadakate gelince dövsem ayağının birini koparsam yüreği varsa gitmez burdan. Orda da yani bir Barbaros gibi gitmez, bir Cevdet gibi gitmez. Burda da onu deyeyim. Neyse senin kırılacak boynun yok.

Vefa, sadakat ve vefa. O gerek. Cehenneme gidersek beraber. Sineleriniz öyle çarpıyordu zannediyorum. Paye değil, yüksek makamlar değil. Hani siz esas soruda ne diyordunuz. Yüksek makamlara dil beste olma. Hüsnü zannın verdiği makamlara bağlanma. Bazan bir insan öne çıkar böyle, büyük derler. O da gerçekten kendisini büyük zanneder. Oysaki el alem büyük deyebilir. Onlara düşen şey odur, onlara düşen şey onu kabul etmektir. Bize düşen şey de onların bizi öyle kabul ettiği ölçüde tevazu, mahviyet ve hacalettir. Belki yer yer dua edip Allah'ım bu arkadaşlarımızı yalan çıkarma, bizi bizimle bunları utandırma. Bize düşen şey budur. Yoksa hafızanallah halkın teveccühüne göre millette hakkı temettüyü aramaya kalkmak tam kazanılacak yerde kaybetmek demektir. Bizi kabul ediyorlarsa, seviyorlarsa Allah Allah yanılmış bu insanlar ama Allah'ım benimle bunları mahcup etme diye dua etmek. Bunlar benim ruhumun boşluğunu içimdeki inhirafları sana karşı vefasızlığımı bilmiyorlar. Beni ciddi bir sadakat ve vefa insanı zannediyorlar. Bunları zan-ı tahminlerinde yalan çıkarma ve benimle utandırma bunları. Demesinler senin hayatında şu vardı, demesinler sen bir kere şöyle yapmıştın demesinler. Kuve-i maneviyeleri kırılmasın. Bu dava içinde de böyle kıvır zıvır oluyormuş demesinler ve ahirette utandırma. Evet demeli.

Bu çok önemli. Allah resulü buyuruyor ki, "benim yerde iki vezirim var, gökte iki vezirim. Yerde Ebu Bekir, Ömer gökte Cebrail ve İsrail" diyor. Yani gökteki iki meleğe denk. Ellerinden tutuyor, "burada böyle olduğumuz gibi ahirette böyle haşr olacağız" diyor. Kendisine meseleleri çözmede müracaat edenler diyor, " benden sonra gelince Ebu Bekir'e müracaat edin" diyor. Bu kadar yani. O kadar paye veriyor yani. Hz. Ömer bile onu rencide ettiğinde "sahabimi bana bırakmalı değil misiniz" diyor. Bu defa tek sahabi oluyor Ebu Bekir.

Bediüzzaman kendisini fecir-ül facir derken, kendini o fecir-ül facir bilmelisin. İmam-ı Rabbanî, "nefsim itibarıyla ben kendimi eşek nazarıyla bile bakmadım diyor. Ama Allah benim sırtıma güzel şeyler giydirmiş onları inkar edemem" diyor. İşte bu iki şey çok önemli. Her gün palanın altındaki bir varlık gibi kendini birkaç kere yere vurmuyorsan neyin yere vurulması gerekli olduğunu bilmiyorsun demektir. Ne diyelim, Allah inayetini üzerimizden eksik etmesin.<sup>1</sup>

### **SADIKLAR ÖVGÜYE LAYIKTIR**

Ve sözünün eri sadıklar Kur'ân'da tebcil edilir:

"Mü'minler içinde Allah'a verdikleri sözde duran nice erler var ki, işte onlardan kimi, sözünü yerine getirip o yolda canını vermiştir; kimi de (şehitliği) beklemektedir. Onlar hiçbir şekilde (sözlerini) değiştirmemişlerdir" (Ahzab, 33/23).

Bu son âyette bir nebze durmak istiyorum:

---

<sup>1</sup> Kayma Noktaları

Enes b. Mâlik -ki Allah Resulü'nün hizmetkârıdır. Efendimiz Medine'ye teşrif edince, annesi, henüz on yaşlarında olan Enes'in elinden tutup onu Allah Resûlü'ne getirmiş ve "Ya Resûlallah! Oğlum hayatı boyunca sana hizmet etsin" demiş ve Enes'i orada bırakıp gitmişti -"Bu âyette kastedilen şahıs, amcam Enes b. Nadr ve emsalidir" der.

Enes b. Nadr, Akabe'de Allah Resûlü'nü görünce O'na büyülenmiş gibi bağlanmış ve delicesine sevmişti. Fakat her nasılsa Bedir'de bulunamamıştı. Halbuki Bedir'in ayrı bir yeri vardı. Hatta Bedir'de bulunanlar ashab arasında nasıl seçkinse, Bedir'e iştirak eden melekler de gök ehli tarafından öyle seçkin görülürdü. Bu, Bedir'de bizzat bulunmuş ve meleklerle kumandanlık yapmış Cibrîl'in sözüydü.

Gel gör ki Enes b. Nadr bu fırsatı kaçırmıştı ve yanıp yakılıyor, gözüne bir türlü uyku girmiyordu. Geldi derdini Allah Resulü'ne şerh etti: "Ya Resulallah, eğer bir daha onlarla karşılaşmak nasip olursa, işte o zaman kafirlerin benden çekecekleri var." Enes'in bu içten duâsı kabul olmuş ve Uhud'da küffarla karşı karşıya gelmişti...

Uhud.. Uhud deyince insanın içi burkudur. Çünkü orada yetmiş sahâbe şehid edilmiştir. Kimbilir belki de Uhud'daki bu acı hatıradan ötürü ona bir isnatta bulunuruz diye, Allah Resûlü bir gerçeği ifadenin yanında, önlem almış ve birgün Uhud'un yanından geçerken: "Uhud öyle bir dağ ki, o bizi sever biz de onu severiz" buyurmuştur.

Uhud sarp bir dağdır. Fakat Uhud savaşı o dağdan da sarp cereyan etmiştir. Her nasılsa sahâbe geçici olarak nöbet yerini istenen şekilde koruyamamış, hatta mevziini değiştirmiş ve böylece Allah Resûlü'nün gösterdiği tabyanın dışına çıkmıştı. Evet, bu sadece bir strateji ve bir tabye aramayıydı. Bu itibarla da buna bozgun demek doğru değildir. Bizim sahâbeye karşı olan saygı anlayışımız da bu çizgidedir.

Bu muharebede Allah Resûlü de yaralanmış, mübarek dişi kırılmış, miğferi yüzüne batmış ve vücudu kan revan içinde kalmıştı. Ama her şeye rağmen O mağfiret ve Rahmet Peygamberi, ellerini açmış, duâ duâ yalvarmış ve: "Allah'ım! Kavmimi bağışla; çünkü onlar bilmiyorlar" buyurmuştu.

Enes b. Nadr oradan oraya koşuyor ve bir sene önce Allah Resulü'ne verdiği sözü yerine getirmeye çalışıyordu. Çalışıyordu ama, o da çokları gibi sona doğru bir noktada dolaşıyordu. Evet, vücudu delik deşik olmuş, son anlarını yaşıyordu. Dudaklarında son tebessüm, yanına yaklaşan Sa'd b. Muaz'a şu sözleri söylüyordu: "Resulullah'a benden selâm söyle. Vallahi şu anda Uhud'un arkasından cennet kokularını duyuyorum."

O gün nice şehitleri tanımak mümkün olmamıştı. Hamza tanınamamış, Mus'ab b. Umeyr bilinmemiş, Abdullah b. Cahş'ın vücudunun parçaları bir araya getirilince ancak hakkında "O'dur" diye hüküm verilebilmişti. Enes b. Nadr da aynı durumdaydı. Kızkardeşi gelmiş, kılıcı tutan eline -ki ihtimal tek oradan yara almamıştı- bakıp onu tanımış ve gözleri dolu dolu, "Bu Enes b. Nadr, Ya Resulallah!" diyebilmişti.

İşte âyet bu civanmerdi anlatıyordu. O verdiği sözde durdu. "Ölesiye savaşacağım" dedi ve öldü. Ölüm dahi onu sözünde yalancı çıkaramadı.

Âyetin onu anlatması, onun, inananlara da bir örnek olması içindir. Evet "Lâilâheillallah" dedikten sonra, her ferd bu denli o kelimenin muhtevasına sadık kalmalıdır ki, din harap, îman serâb, şeair de payimal olmasın...

Enes b. Nadr ve Enes b. Nadırlar sözlerinde durdular. Sözlerinin eri ve dosdoğru olduklarını isbatladılar. Çünkü onlar derslerini, kâinatın efendisi Muhammedü'l-Emin'den almışlardı. O nasıl doğru ve emindi, dostları da aynı şekilde doğru ve emindiler...

## **RİSALE**

### **ŞEYHİN ŞEYHİ**

Bir zaman, müslim olmayan bir zat, tarikatten hilâfet almak için bir çare bulmuş ve irşada başlamış. Terbiyesindeki müridleri terakkiye başlarken, birisi keşfen mürşidlerini gayet sukutta görmüş. O zat ise ferasetiyle bildi, o müridine dedi: "İşte beni anladın." O da dedi: "Madem senin irşadınla bu makamı buldum; seni bundan sonra daha ziyade başımda tutacağım" diye Cenâb-ı Hakka yalvarmış, o bîçare şeyhini kurtarmış; birden bire terakki edip bütün müridlerinden geçmiş, yine onlara mürşid-i hakikî kalmış.

Demek bazan bir mürid, şeyhinin şeyhi oluyor. Ve asıl hüner, kardeşini fena gördüğü vakit onu terk etmek değil, belki daha ziyade uhuvvetini kuvvetleştirip islahına çalışmak, ehl-i sadâkatin şe'nidir.

Münâfıklar, böyle vaziyetlerde kardeşlerin tesanüdünü ve birbirine karşı hüsn-ü zanlarını bozmak için derler: "İşte o kadar ehemmiyet verdiğin zatlar âdi, âciz insanlardır." Her ne ise, musibette gerçi çok zararımız var, fakat umum âlem-i İslâm'ı alâkadar edecek bir keyfiyet, bir vaziyet olmasından, pek çok ucuz olarak pek büyük kıymeti var. Buna benzer vukua gelen hâdiseler, ya siyaset-i diniye veya başka sebeplerle, umum âlem-i İslâm namına olamadılar.

Eski Said'in matbu Lemeat başındaki acip imzası az tağyirle şimdiki halime ve yetmişinci sene-i ömrüme tam muvafık gelmesi cihetiyle yazdım. Münasip görseniz, hem müdafaatın, hem Meyvenin, hem küçük mektupların âhırinde imza yerinde yazarsınız. İşte o garip imza, gelen üç buçuk satırdır.<sup>2</sup>

### **SADÂKAT, SEBAT VE SIKI İRTİBAT İÇİNDE OLMAK**

Cenâb-ı Hakkın ihsan ve keremiyle sizlerle gâyet kudsî ve gâyet ehemmiyetli ve gâyet kıymettar ve her ehl-i îmâna menfaatli bir hizmette taksimü'l-mesâi kâidesiyle iştirak etmişiz. Tesânüdümüzden hâsil olan bir şahs-ı mânevînin fevkalâde ehemmiyet ve kıymeti ve üstadlığı ve irşadı bize kâfidir.

Hem mâdem bu zamanda herşeyin fevkinde hizmet-i îmâniye en ehemmiyetli bir vazifedir; hem kemmiyet ise keyfiyete nisbeten ehemmiyeti azdır; hem muvakkat ve mütehavvil siyâset âlemleri ebedî, dâimî, sabit hidemât-ı îmâniyeye nisbeten ehemmiyetsizdir, mikyas olamaz, medâr da olamaz.

Risâle-i Nur'un tâlimâtı dairesinde ve bizlere bahşettiği hizmet noktasında feyizli makamlara kanaat etmeliyiz. Haddinden fazla fevkalâde hüsn-ü zan ve müfritâne âlî makam

<sup>2</sup> 13. Şua

vermek yerine, fevkalâde sadâkat ve sebat ve müfritâne irtibat ve ihlâs lâzımdır. Onda terakkî etmeliyiz.<sup>3</sup>

### RİSÂLE-İ NUR' LARA SADÂKAT, SEBAT VE METÂNETLE BAĞLANMAK

Risâle-i Nur, kendi sâdık ve sebatkâr şâkirtlerine kazandırdığı çok büyük kâr ve kazanç ve pekçok kıymetli neticeye mukâbil fiyat olarak, o şâkirtlerden tam ve hâlis bir sadâkat ve dâimî ve sarsılmaz sebat ister. Evet, Risâle-i Nur on beş senede medresede kazanılan kuvvetli îmân-ı tahkîkîyi on beş haftada ve bâzılara on beş günde kazandırdığını, yirmi senede yirmi bin zât tecrübeleriyle şehâdet ederler.

Hem, iştirâk-i a'mâl-i uhreviye düsturuyla, herbir şâkirdine, herbir günde binler hâlis lisânlar ile edilen makbul dua ve binler ehl-i salâhatin işledikleri a'mâl-i sâlihanın misil sevâplarını kazandırıp, herbir hakîki, sâdık ve sebatkâr şâkirtlerini amelce binler adam hükmüne getirdiğine delil, kerâmetkârâne ve takdirkârâne İmâm-ı. Ali Radıyallâhü Anhın üç ihbârive kerâmet-i gaybiye ve Gavs-ı Âzamdaki (k.s.) tahsînkârâne ve teşvikkârâne beşâreti ve ashâb-ı Cennet olacaklarına müjdesi pek katî ispat ederler. Elbette böyle bir kazanç, öyle bir fiyat ister.

Mâdem hakîkat budur, Risâle-i Nur dairesinin yakınında bulunan ehl-i ilim ve ehl-i tarîkat ve sofi meşrep zâtlar, onun cereyânına girmek ve ilim ve tarikatten gelen eski sermâyeleriyle ona kuvvet vermek ve genişlemesine çalışmak ve şâkirtlerini teşvik etmek ve bir buz parçası olan enâniyetini, tam bir havuzu kazanmak için, o dairedeki âb-ı hayat havuzuna atıp eritmek gerektir ve elzemdir. Yoksa, Risâle-i Nur'a karşı rakîbâne başka bir çığır açmakla hem o zarar eder, hem bu müstakîm ve metîn cadde-i Kur'âniyeye bilmeyerek zarar verir; zındıkaya bir nevî yardım olur. Sakın, sakın, dünya cereyanları, husûsan siyâset cereyanları ve bilhassa harice bakan cereyanlar sizi tefrikaya atmasın. Karşınızda ittihat etmiş dalâlet fırkalarına kârşî perişan etmesin

أَحِبُّ فِي اللَّهِ وَالْبَغْضُ فِي اللَّهِ düstur-u Rahmânî yerine (el-iyazü billâh)

أَحِبُّ فِي السِّيَاسَةِ وَالْبَغْضُ لِلْسِّيَاسَةِ düstur-u şeytânî hükmedip, melek gibi bir hakîkat kardeşine adâvet ve elhannâs gibi bir siyâset arkadaşına; muhabbet ve taraftarlıkla zulmüne nâz gösterip, cinâyetine mânen şerik eylesin.

Evet, bu zamanda siyâset, kalbleri ifsad eder ve asabî ruhları azap içinde bırakır. Selâmet-i kalb ve istirahat-i ruh isteyen adam, siyâseti bırakmalı. Evet, şimdi küre-i arzda herkes ya kalben, ya ruhen, ya aklen, ya bedenlen gelen musîbetten hissedardır, azap çekiyor, perişandır. Bilhassa ehl-i dalâlet ve ehl-i gaflet, rahmet-i umûmiye-i ilâhiyeden ve hikmet-i tâmme-i Sübhâniyeden habersiz olduğundan, nev-i beşere rikkat-i cinsîye alâkadarlık cihetiyle, kendi eleminden başka nev-i beşerin şimdiki elîm ve dehşetli elemeleriyle dahi müteallim olup azap çekiyor. Çünkü lüzumsuz ve mâlâyânî bir sûrette vazife-i hakîkiyelerini ve elzem işlerini bırakıp âfâkî ve siyâsî boğuşmalara ve kâinatın hâdisâtına merak ile dinleyerek, karışarak, ruhlarını sersem ve akıllarını geveze etmişler; ve bilerek kendi zararına fiilen rızâ göstermek cihetinde, zarara râzî olana

şefkat edilmez mânâsındaki الرَّاضِي بِالضَّرْرِ لَا يَنْظُرُ لَهُ kâide-i esâsiyesiyle şefkat hakkını ve

<sup>3</sup> Kastamonu Lâhikası, s. 57.



merhamet liyâkatini kendilerinden selb etmişler. Onlara acınmayacak ve şefkat edilmez. Ve lüzumsuz başlarına belâ getirirler.

Ben tahmin ediyorum ki, bütün küre-i arzın bu yangınında ve fırtınalarında selâmet-i kalbini ve istirahat-i rûhunu muhâfaza eden ve kurtaran yalnız hakîki ehl-i îman ve ehl-i tevekkül ve rızâdır. Bunların içinde de en ziyâde kendini kurtaranlar, Risâle-i Nur'un dairesine sadâkatle girenlerdir. Çünkü, bunlar Risâle-i Nur'dan aldıkları îmân-ı tahkîkî derslerinin nûruyla ve gözüyle, herşeyde rahmet-i İlâhiyenin izini, özünü, yüzünü görüp, herşeyde kemâl-i hikmetini, cemâl-i adâletini müşâhede ettiklerinden, kemâl-i teslimiyet ve rızâ ile, rubûbiyet-i İlâhiyenin icraatından olan musîbetlere karşı-teslimiyetle gülerek karşılıyorlar- rızâ gösteriyorlar. Ve merhâmet-i İlâhiyeden daha ileri şefkatlerini sürmüyorlar ki, elem ve azap çeksinler. İşte buna binâen, değil yalnız hayat-i uhreviyenin, belki dünyadaki hayatın dahi saadet ve lezzetini, isteyenler, hadsiz tecrübeleriyle, Risâle-i Nur'un îmânî ve Kur'ânî derslerinde bulabilirler. (Kastamonu Lâhikası, s. 84-85.)

### **SADÂKAT, SEBAT VE SIKI İRTİBAT İÇİNDE OLMAK**

Cenâb-ıHakkın ihsan ve keremiyle sizlerle gâyet kudsî ve gâyet ehemmiyetli ve gâyet kıymettar ve her ehl-i îmâna menfaatli bir hizmette taksimü'l-mesâi kâidesiyle iştirak etmişiz. Tesânüdümüzden hâsıl olan bir şahs-ı mânevînin fevkalâde ehemmiyet ve kıymeti ve üstadlığı ve irşâdı bize kâfidir.

Hem mâdem bu zamanda herşeyin fevkinde hizmet-i îmâniye en ehemmiyetli bir vazifedir; hem kemmiyet ise keyfiyete nisbeten ehemmiyeti azdır; hem muvakkat ve mütehavvil siyâset âlemleri ebedî, dâimî, sabit hidemât-ı îmâniyeye nisbeten ehemmiyetsizdir, mikyas olamaz, medâr da olamaz.

Risâle-i Nur'un tâlimâtı dairesinde ve bizlere bahşettiği hizmet noktasında feyizli makamlara kanaat etmeliyiz. Haddinden fazla fevkalâde hüsn-ü zan ve müfritâne âlî makam vermek yerine, fevkalâde sadâkat ve sebat ve müfritâne irtibat ve ihlâs lâzımdır. Onda terakkî etmeliyiz. (Kastamonu Lâhikası, s. 57.)

### **SADÂKATLE SABIR GÖSTERMEK**

Eski zamanda, bir şeyhin müridleri pekçok olmasından, o memleketin hükûmeti siyâsetçe telâş edip, onun cemaatini dağıtmak istemiş. O zât hükûmete demiş: "Benim yalnız bir buçuk müridim var, başka yok. İsterseniz tecrübe edeceğiz." O zât, bir yerde çadır kurdu, kendi binler müridlerini oraya toplattı. O da emretti: "Ben bir imtihan yapacağım. Her kim benim müridim ise ve emri kabul etse, Cennete gidecek." Çadıra birer birer çağırıldı. Gizli bir koyun kesti; güyâ has bir müridini kesti, Cennete gönderdi. O kanı gören binler müridler, daha hiçbir şeyhi dinlemedi, inkâra başladılar: Yalnız, bir adam dedi: "Başım fedâ olsun." Yanına gitti. Sonra, bir kadın dahi gitti; başkalar dağıldılar. O zât, hükûmet adamlarına dedi: "İşte benim bir buçuk müridim bulunduğunu gördünüz."

Cenâb-ı Hakka yüz binler şükürler olsun ki, Risâlei Nur, Eskişehir imtihan ve mahkemesinde, şâkirtlerinden yalnız bir buçuk kaybetti. O eski şeyhin aksine olarak, Isparta ve civar kahramanlarının himmetiyle, o zâyî olan bir buçuk adam yerine on bin ilâve oldu. İnşallah, bu

imtihanda dahi hem şark, hem garbın kahramanlarının himmetleriyle, çokları kaybedilmeyecek ve bir giden yerine on girecek.

Bir zaman, müslim olmayan bir zât, tarîkatten hilâfet almak için bir çare bulmuş ve irşâda başlamış. Terbiyesindeki müridleri terakkîye başlarken, birisi keşfen mürşidlerini gâyet sukutta görmüş. O zât ise ferâsetiyle bildi, o müridine dedi: "İşte beni anladın." O da dedi: "Mâdem senin irşâdın ile bu makâmı buldum, seni bundan sonra daha ziyâde başımda tutacağım" diye Cenâb-ı Hakka yalvarmış, o bîçare şeyhini kurtarmış; birden bire terakkî edip bütün müridlerinden geçmiş, yine onlara mürşid-i hakîki kalmış. Demek, bâzan bir mürid şeyhinin şeyhi oluyor. Ve asıl hüner, kardeşini fena gördüğü vakit onu terk etmek değil, belki daha ziyâde uhuvvetini kuvvetleştirip ıslâhına çalışmak, ehl-i sadâkatin şe'nidir. Münâfıklar, böyle vaziyetlerde kardeşlerinin tesânüdünü ve birbirine karşı hüsn-ü zanlarını bozmak için derler: "İşte o kadar ehemmiyet verdiğin zâtlar âdi, âciz insanlardır."

Her ne ise, musîbette, gerçi çok zararımız var, fakat umum âlem-i İslâmî alâkadar edecek bir keyfiyet, bir vaziyet olmasından, pekçok ucuz olarak pek büyük kıymeti var. Buna benzer vukua gelen hâdiseler, ya siyâset-i dîniye veya başka sebeplerle umum âlem-i İslâm nâmına olamadılar. (Şuâlar, s. 268.)

## NÜKTELER

### SADİKA SADİK GEREKİR

Hak dostu sizin gibi böyle dinledikleri bir zatı dinliyorlar. Cenabı hak onları rüşte ve hidayete erdiriyor. Gözleri açılıyor. Hakikat bin oluyorlar. Eşyanın hakikatına ledünyatına nüfus peyda ediyorlar. Mahfuz levhaları seyrederek hale geliyorlar. O mahfuz levhalardan birisinde kendilerini irşat eden zatın şaki olduğunu müşahede ediyorlar. Bir mürşit bir derviş düşünün ki etrafına bir sürü mürit toplamış. Muratları olan bu zat hakikate giden yolda onlara pişdarlık yapmış. Hakikatin berrak ve açık yüzünü onlara göstermiş. Ve sonra onlar ermişler tepeyi aşmışlar. Şahikaya çıkınca da ayla kamerle karşı karşıya gelmişler. İhraz ettikleri bu noktada bir de ne görsünler, şeyhlerini mürşitlerini, muratlarını cehennemlik görmüşler, talihsiz görmüşler, betbah görmüşler. Ve yavaş yavaş kopmaya şeyhi terk etmeye başlamışlar. Ama şeyhe hiç fütür gelmiyor. Tepenin dibinde gözücüyor. Çünkü Allah nazarında şaki. Ama hiç fütür gelmiyor. Başını kaldırmıyor secdeden. Ellerini indirmiyor duadan, nasıl indirsin ki yok başka kapı mevla şimdi bizi kovsa nereye gideceksin, Çıkamazsınız dışarıya. Bütün hükümranlık ona ait. Bütün anahtarlar ve kilitler onun elinde. Herkes gidiyor birisi kalıyor. O kalma işine sakat denir. O zata siddik denir. Siddik olmak çok mühimdir. Hz. Ebu Bekir'in makamıdır. Her şeye rağmen vefa gördüğünü terk etmeme. Bana bir kelime öğreten beni köle yapmıştır. Hayatımın sonuna kadar minnettarlığımı ona ifade ederim. Ona sadakat denir. Tek adam en sadık adam en siddiktir. Dayanıyor sonuna kadar. Mürşidin Allah'ın kapısından kopmadığı gibi oda Mürşidin kapısından kopmuyor. Efendim nasıl sadık ben onu şaki de görsem bende öyle sadığım. Sadıka sadık gerek diyor. Bu sadık mürit kalınca çağırıyor bir gün.

- "Arkadaşlarında bir şey hissettim. Ne gördüler acaba. Söylemek istemiyor." İsrar edince diyor ki "hazret sizin şaki olduğunuzu müşahede ettiler. Ondan ayrıldılar." Tebessüm ediyor, acı bir tebessüm. Nasıl bir acı tebessümdür ki binbir ıstırabın namesi vardır onda. Ah diyor. Ben onu

kırk senedir öyle görüyorum orda. Kırk senedir müşahede ediyorum. Kırk senedir mevlam beni cehennemlik yapmış müşahede ediyorum. Ama nereye gideyim. Israr ettim durdum. İşte o zaman rahmet ihtizaza gelmiştir. Gökler oynamıştır. Sa'd ibni Muaz'ın cenazesinde ihtizaza geldiği gibi. O esnada yazı silinip yerine said yazılmıştır. Bunu dedirtecektir mevla. Bunu gösterecektir mevla. İşte sen ve ben bizi boğan boğaltan buhrandan buhrana sevk eden, yığın yığın hacaletler günahlar altında inerken dahi kapısına geldiğimiz zaman şekavedimizi Saadete tebdil edecek bir mevlanın mevcudiyetine inanarak gelirse bütün seyahatimizi hasenata bütün hatalarımızı sevaba bütün günahlarımızı sevaba tebdil edecektir. Mahiyetimizi tebdil edecektir. Cenabı Hak bu lutfu bizlere lütfetmek suretiyle bizi afv etsin bayramımızı bayram etsin.<sup>4</sup>

### **YERİM NERESİ**

Necip Fazıl'ı, Ahmet Emin Yalman'ın vurulmasında yazıları ile teşvikkar oldu diye, Osman Yüksel Serdengeçti ile birlikte hapse atarlar:

-Osman!...Osman!... diye gürlers. Biz bu daracık yere nasıl sığacağız.?

Necip Fazıl ne denli kabına sığmayan bir insan ise, Osman Yüksel de o kadar rahat, kalender, latifeli, mütevekkildir.

-Üzülme Üstad, der. Esasında her yer böyle olmalı...yani dünya nizamı, mezarlık nizamı gibi olmalı...herkes boyuna göre yer edinmeli...ben şuracığa kıvrılırım, şu kadar yer sana yetmez mi?...

-Yetmez Osman yetmez...Ben bu deliklere sığmam!...

-Tabi Üstad tabi...sen büyük adamsın...tarihe bile sığmazsın...

-Bırak şimdi bu lafları. Ben nerede yatacağım? Yerim neresi?

-Bütün müminlerin gönlü...

Onlar bir devirde, imkansızlıklarla dolu bir devirde ellerinden geleni yaptılar. Büyük Doğu hangi matbaada basılırsa o matbaa kapatılıyor, bir sonraki sayı başka bir matbaada basılıyordu. Dergi çıktığı gün, Necip Fazıl arkadaşları ile yemeğe çıkıyor, yemekte ne ile dönecekleri konuşulunca, "siz kendinize bakın, nasıl olsa beni birazdan polis jipi alır" diyordu. Kapıya çıktığında birinci şube polis şefiyle karşılaşıyordu...<sup>5</sup>

### **İMAN VE SADAKAT**

...Başta Peygamberimiz olmak üzere bütün peygamberler (as), ruhlarındaki safiliğin, kalplerindeki hüşyarlığın, akıllarındaki kudsi fetanetin ve yaratılışlarındaki son derece selim fitratlarının gereği olarak iman ve İslamlarında hiçbir zaman tereddüt ve şüpheye düşmemişlerdir...

İbni Abbas'tan Atâ şöyle rivayet etmiştir: Resulullah (s.a.s.) Mirac'da Mescid-i Aksa'ya götürüldüğünde Allahu Teala bütün peygamberleri (as) orada topladı. Cebrail (as) ezan okudu, kamet getirdi. Ve:

---

<sup>4</sup> Ramazan 75

<sup>5</sup> Mesel Denizi, s:118

-Ya Muhammed! Geç öne bunlara namaz kıldır, dedi.

Resulullah (s.a.s.) namazı bitirince Cebrail (as) :

-“Senden evvel gönderdiğimiz peygamberlerden sor ki, Biz Rahmandan başka ibadet olunacak ilahlar yapmış mıyız?” Mealindeki ayeti okudu ve:

-“Ya Muhammed! Sor bakalım” dedi. Efendimiz de (s.a.s.):

-“Sormam; çünkü: şüphelenmiyorum,” buyurdu.

İşte tevhid budur. İşte tevhid akidesi yani iman ve itikad buna denir. Ve işte sadakat ve sebat budur...<sup>6</sup>

### **SAHABİDEN SADAKAT ÖRNEKLERİ**

Hiz. Hubeyb Mekke’de şehit edilmek üzere iken müşriklerin kendisine:

-“Ne dersin, Şimdi O peygamber burada olsa idi de, senin yerine O’nu öldükse idik olmaz mı idi?”

Tüyler ürpertici bu teklife karşı:

-“O’nun benim yerime öldürülmesi şöyle dursun, O’nun ayağına bir diken batacaksa, O’nun yerine benim gibi binlerce Hubeyb feda olsun” demişti ve sadakatini göstermişti.

Hiz. Sa’d bin Rebi uhudda şehit olarak vefat etmek üzere iken, Allah Resulünden selam getirip halini soran sahabiye , ölüm heyecanı taşıdığı o demlerde; cemaatime git şöyle:

-“Eğer göz açıp kapayıncaya kadar nefesleri olur da bu müddet zarfında Allah Resulüne herhangi bir şey olursa ahirette iki elim yakalarındadır”

vasiyetinde bulunuyor ve sadakatini gösteriyordu.

Uhud da Allah Resulü (s.a.s.)’in dişinin kırıldığını duyan bir sahabi, bir kenara çekilmiş, eline bir taş almış “Resulallah’ın dişinin kırıldığı bir dünyada ben diş taşıyamam” diyerek bütün dişlerini kırmıştı.

...Her türlü değer ölçüsünün sarsıldığı zamanımızda, insanımızın işbu sadakat meselesine ne kadar da çok ihtiyacı var.<sup>7</sup>

### **MUSİBETLERE PARATONERLİK VE 7 SADIK TALEBE**

Erzincanlı büyük veli Pir Muhammed Erzincani Hazretleri bir yaz günü, sabah namazından sonra talebelerine:

-“Erzincan’a inmek isteriz, arzu edenler bizle gelsin,” buyurdular.

40 talebesiyle birlikte Erzincan’a gelen Hazret, halvete girmek niyetiyle Doğruca Camii’ne gider. Onun bu haline şaşırarak talebeleri kendisine:

-“Efendim şimdi hasat mevsimidir. Erbaine girmek, halvete çekilmek münasip midir?” diye hatırlatmada bulunurlar. Muhammed Erzincani Hazretleri, onlara şu cevabı verir:

<sup>6</sup> Düşün Anla ve Ağla, s:77

<sup>7</sup> Değer Ölçüsü 1, s:48

-Doğru söylersiniz. Şimdi halvet zamanı değildir. Ama Allahu Teala, bu beldeye yakın bir zamanda, büyük bir zelzele takdir etmiştir. Bu belanın geri çekilmesi için, birilerinin müracaat ve duası lazımdır. Umulur ki, içimizden birinin duası kabul olur da halk bu zelzeleden kurtulur.”

Doğruca Cami-i Kebir’inde halvet hali sürerken, bir ara Muhammed Erzincani Hazretleri’nin dudaklarından Şu sözler dökülür:

-“Bize ilham edildi ki, bu belanın geri çevrilmesi için bizim bu dünyadan gmemiz gerekir.”  
Sonra talebelerine dönüp:

-“Kim bizimle beraber Őehadet Őerbeti içmek isterse, camide kalsın. Eğer yaŐamak arzu edenler varsa, izin veriyoruz dıŐarı çıkabilirler...bu gece bizle beraber olmasınlar” dedi.

Has talebelerinden 7 kişi hariç, diğerleri camiden dıŐarı ıktılar. O gece gerçekten çok Őiddetli zelzele oldu. Cami-i Kebir yıkıldı ve 7 talebesiyle birlikte Muhammed Erzincani Hazretleri de Őehadet rütbesiyle Őereflendiler.

Caminin dışında ise hiçbir yerde bir zarar olmadığı gibi, can ve mal kaybı da görülmedi.<sup>8</sup>

### **GERÇEK DOST**

Eb Bekir Őibli, hdiselere hikmetle bakan bir ibret ehliydi de. Vermek istediği bir fikri, bazan hikmetli bir vak’ayla nazarlara takdim eder; düŐünmeyi te'mine gayret gösterirdi. Bir gün dostlarına sordu: "Beni ciddi olarak seviyor musunuz?" Hep birlikte cevap verdiler: "Efendimiz, bunu sormak bile bize ağır geliyor. Őpheniz mi var sarsılmayan sevgimizden?"

Bu defa eline geçirdiği odun parçalarını dostlarına doğru fırlatan Őibli, dostlarının "bu adam aklını oynattı galiba" diyerek birer ikiŐer uzaklaŐtıklarını gördü. Tekrar sordu: "Ey benim sarsılmayan dostlarım, nereye gidiyorsunuz böyle birer, ikiŐer?" Dediler ki: "Nereye olacak, evlerimize!" "Hani beni seviyordunuz. neye terk ediyorsunuz?" "Efendimiz, siz bize fırlattığınız odunlarla baŐımızı, gözümüzü yaralayıp bize sıkıntı verdiniz. Bu durumda artık yanınızda duracak hlimiz kalmadı."

Őibli mütebessim, "Geliniz, geliniz. ey benim sahte dostlarım." dedi ve ilâve etti: "Dostluğun Őanı odur ki, dostundan zarar da gelse sineye çekecek acı da gelse rıza gösterip terketmeyecek. Siz benim hakiki dostum olsaydınız. bende rahatsız edici bir tavır görülünce sabreder, ıŐlahıma alıŐırdınız, terketmeyi tercih etmezsiniz..."

Böylece bir imtihanı kaybeden dostları, yine çevresini aldılar. Vaaz ve nasihatlarından istifadeye başladılar. Dostluğun Şartını da böyle fiili bir örnekle, unutulmayacak Şekilde öđrenmiŐ oldular.

### **MÜBAREK ANADOLUYA SADAKAT**

Babam eline aldığı “ftade” dergisinde hem bir yazıyı okuyor hem de bir yandan “bizim 378” diyordu. Fakat telaffuzu bana biraz deđiŐik geldi... “ yüz yetmiş seiz” diyordu. Dergiye elinden bıraktınca hemen kaptım. Baktım, “ftade Koleji...

---

<sup>8</sup> Hadiselerin İbretli Dili, s:116

Belki bir şeyler bulabilirim diye derginin yapraklarını karıştırmaya başladım. Altıncı sayfada “Karun Hazinesinin Uşak’ta olduğunu biliyor muydunuz?” başlıklı bir yazı vardı.

İşin doğrusu pek dikkatimi çekmedi. Çünkü gazetelerde bu konularda çok şey okumuştum. Fakat yedinci sayfadaki “lanetli sır” başlıklı yazı dikkatimi çekti. Şunlar yazılı idi: “Karun Hazinesi’nin izinsiz kazılar sonucunda yurtdışına kaçırılmasının ardından kazıları yapanlar ve yurtdışına kaçırılmasında rol oynayanların başına gelenler halk arasında hazinelerin lanetli olduğu inancının doğmasına sebep oldu. Bu işe karışan köylüler olayın meydana çıkması üzerine eser kaçakçılığı yüzünden iki ay hapis yattılar. Daha sonra yakınları ve dostları tarafından yalnız bırakılan hazine avcılarında ikisi önce kötü bir hastalığa yakalandı ve daha sonra felç olarak yatağa düşüp ve öldü. Diğerlerinden bazıları kuşkulu bir şekilde öldü. Bir kısmı ise herkes tarafından terk edildi.”

Bence lanetli olmak meselesinden daha çok, bu mübarek Anadolu’ya ihanet etmenin, insanın başına neler getireceğini anlatması bakımından bu olay çok önemli bir gösterge...<sup>9</sup>

### **SADAKAT KOLTUĞU**

Hikaye edildiğine göre Zünnun’ül Mısri (rehimehullahu) bir gün Mescid-i Haram’a girer, sütunlardan birinin altında çırılçıplak yerde yatan hasta bir delikanlı görür. Delikanlı yanık bir sesle inlemektedir. Bundan sonrasını şeyhin kendisinden dinleyelim.

“Yanına sokuldum, selam verdim ve “ey delikanlı, sen kimsin” diye sordum. “ben aşık bir garibim” diye cevap verdi. Ne demek istediğini anlamıştım. “ben de senin gibiyim dedim.”

Bu sırada ağlamaya başladı. Onun ağlaması beni de ağlattı. Bana “sende mi ağlıyorsun” diye sordu. “ben de senin gibiyim” diye karşılık verdim. Bunun üzerine daha yüksek bir sesle ağlamaya başladı ve gür, yüksek bir nara attı, hemencecik ruhunu teslim etti.

Elbisemi üzerine örttüm, kefen bulmak için yanından ayrıldım. Kefen satın alıp dönünce onu yerinde bulamadım. Şaşkınlık içersinde “subhanallah” dedim. Bu sırada kulağıma gizli bir ses geldi, şöyle diyordu “ey Zünnun! O öyle bir gariptir ki, onu dünyada şeytan aradı bulamadı. Malik aradı bulamadı, cennette Rıdvan aradı o da bulamadı.” “O nerededir?” diye seslendim. Kulağıma şu cevap geldi. “samimi muhabbeti, çok ibadet etmesi ve hatasından derhal tevbe etmesi sayesinde Muktedir Malik’in (Allah’ın) yanına sadakat koltuğundadır.”<sup>10</sup>

### **SULTAN'IN SÖZÜ**

Gazneli Mahmut, vezirleri ve Devletin ileri gelenleri ile birlikte otururken cebinden kıymetli bir mücevher çıkardı. Vezirlerinden birine verdi:

- Değeri nedir? diye sordu. Vezir eline aldı, inceledi.
- Yüz deve yükü altın eder, dedi. Sultan Mahmut:
- Onu kır, dedi. Vezir:
- Efendim, bunu kırmak size ve hazinenize zarar vermektir. Size nasıl kötülük yaparım? dedi.

---

<sup>9</sup> Çitlembik 2, s:74

<sup>10</sup> Kalplerin Keşfi, s:55

Sultan Mahmut, ona ihsanlarda bulundu. Aynı şeyi bir kaç ileri gelen kişi ile daha denedi. Hemen hemen aynı cevapları veriyorlar, o da onlara ihsanda bulunuyordu. Sonunda sadık bendesi Eyaz'ı çağırıp:

- Kır bunu, dedi.

Eyaz hiç tereddüt etmeden mücevheri paramparça etti. Etraftakiler acıdılar:

- Ey Eyaz, bu padişaha ihanettir, dediler. Eyaz:

-Padişaha gerçek bir sevgi ile bağlı olan için, onun emir ve arzusundan daha kıymetli bir şey olamaz, cevabını verdi.

Bazıları, hikmetini aramak düşüncesi ile değil, kendilerine olan faydasını öğrenmek merakı ile, "Allah bunu niye emretti, şu faydaları mı var?" diyip duruyorlar. Halbuki, Sultanın emri, o emre karşı edep, bütün hikmetlerin ve faydaların ötesindedir. Ne yazık ki, günümüzün bencil insanı, dinde bile, evvela Onun arzusunu değil kendi menfaatlerini arıyor.<sup>11</sup>

### **SADAKAT TESTİ**

Bir emir vezirlerinin sadakatini ölçmek istiyordu. Acaba vezirleri ona bağlı mı idi, yoksa en ufak bir zevk ve menfaat hatırına onu terk mi edeceklerdi?

Cariyelerinden birisini çağırdı ve ondan vezirlerine bir iki kaş göz işareti ile cilve yapmasını istedi. Cariye denileni yapınca vezirlerden bazıları cevap verdiler, bazıları cariyeden yüz çevirdiler. Sultan, hangilerinin sadık, hangilerinin hain olduğunu anladı.

İşte, dünya o güzel gözlü cariyeye gibi fani çehresi ile insana tebessüm eder. Bazıları o küçük tebessümle, Sultanlarını unutup, onu terk eder akıllarınca bir şeylere kavuşacaklardır. Sadakat testinde olduklarının ve o tebessümlerin kendilerine fayda vermeyeceğinin farkında değildirler. O vefasızlık onlara bir şey kazandırmayacak, aksine sahip oldukları şeyleri kaybettirecektir.<sup>12</sup>

### **İLİM SADAKATI**

Ahmet Şahin Hoca, herşeyin ölçülerinin maddeye endekslendiği ve değer yargılarının alt-üst olduğu günümüz dünyasında gerçek bir âlimin nasıl olması gerektiğini, bizzat yaşadığı akıllara durgunluk veren şu hâtırası ile nazarımıza arz ediyor:

O devrin âlimlerinden Hüsrev Efendi vardı. Ben bunlar gibi insanları görünce "Böyle insanlar daha gelmemiştir" diye düşünüyorum. Bu âlimleri zamanımızın profesörleriyle kıyaslamak bile yanlıştır.

Hüsrev Efendi Çengelköy'de oturur, her sabah oradan yürüyerek sahile iner, vapura binip Sirkeciye gider, oradan da otobüsle Fatih'e geçerdi. Öyleden ikindiye kadar dersini okutur, aynı yoldan geri dönerdi. Bütün bu zahmetli iş karşısında çok maaş almasını beklersiniz yanılırsınız. Çünkü değil normal maaş, bir kuruş bile almazdı. Sadece üzerine düşen Hak vazifesini yerine getirmek için bunu yapardı.

---

<sup>11</sup> Mesel Ufku, s:154

<sup>12</sup> Mesel Denizi, s:70

Birgün dersini anlatıyor, ama her zamankinden farklı olarak çok neşesiz ve hareketsizdir. Biz de dayanamayıp;

- Hocam bugün çok durgunsunuz, nedir bu hâl? diye sorduk.

"Yok birşey" gibilerinden birşeyler söylese de, biz çok ısrar edince söyledi:

- Tüberküloz olan kızım bugün vefat etti. Onun cenaze işleri vardı. Sonra "Cenaze şöyle de olsa böyle de olsa kalkacak, ama dersi aksatırsam mesul olabilirim" diye düşündüm ve buraya geldim. Geldim ama onun verdiği bir sıkıntıyla da durgunum, dedi.

Bu ne vazife şuuru Allah aşkına! Bu ne ilim sadâkati!

İnsanoğlu için gerçek hayat, ilim ve irfanla kabil olacağından, öğrenip öğretmeyi ihmâl edenler, hayatta dahi olsalar ölü sayılırlar. Zira, insanın yaratılışının gayesi, görüp bilmek ve öğrendiklerini başkalarına bildirmekten ibarettir. **(M. FETHULLAH GÜLEN)<sup>13</sup>**

### **EFENDİMİZE SADAKAT**

Siz Allah ve Resulüne iman edersiniz, Arka veresiniz, sahip çıkarsınız, zahir olarsınız, davasına yardımcı olarsınız, sırrını temsil edersiniz. Allah'ın dinine yardım ederseniz Allah'ta size yardım edecektir. Meal-i münifini ifade eden ayeti kerimeye sadık olarsınız. Bir de Resulü ekremi tazimde mübalâğa edersiniz. Onu alabildiğine büyük göresiniz. Mahlukat içinde ondan daha büyük tanımayasınız diye Allah onu size gönderdi. O beşir ve nezir olarak vazife yapacak. Siz de tâzim ve tevkir edeceksiniz. Arka verecek sahip çıkacak ve onu tazimde mübalâğa yapacaksınız. Allah demeyeceksiniz o kadar. Onun ötesinde her şey söyleyeceksiniz. Cennet elinle senin ya resulullah. Cemal elinle senin ya resulullah. Mizan elinle senin ya resulullah. Maşer elinle senin ya resulullah. Kevser elinle senin ya resulullah.

Galip Dede'nin beyanı içinde, sultanı resul şahi mübeccelsin efendim. Biçarelere devlet-i sermetsin efendim. Divan-ı ilahide selametsin efendim. Sen Ahmet-i Mahmud-u Muhammet'sin efendim. Haktan bize sultan-ı müebbetsin efendim. Hutben okunur minber-i iklim-i bekâda hükmün tutulur mahkeme-i ruzu cezada. Esmâ-u şerifin anılır arzu semada sen Ahmed-i Mahmud-u Muhammet'sin efendim. Haktan bize sultan-ı müebbetsin efendim.

On dört asır uzaktan, günahkar bir cemaat içinden günahkar sesimle bunları selat-u selam olarak sana takdim ediyor, ruhuna tehiyye ediyor. Allah'tan aldığımız edeple sana doğru müracaat ederken ve gelirken hediyelerimizi bu şekilde takdim ediyoruz. Canımız dudağımıza geldi. Bin çeşit yıkılmakla karşı karşıya kaldık. Eğer elini uzatıp da atımızın zimamından tutmazsan, bize ebediyen var olma lutfunu hidayet etmezsen ruhunla başımızda can ve cesaret getirici olarak nighban ve müheymin olarak bulunmazsan gayrı bundan öte dayanmaya ve tahammül etmeye takatimiz kalmadı. İki üç asırdan beri dayandı ve takat gösterdiler. Şimdi yeni yeni filizler oldu. Yeni yeni yeşermeler başladı. Yeni yeni civcivler çıkmaya başladı. Eğer peygamberim deyip gelip ümmetine sahip çıkmazsan inan ya resulullah sahipsizliğimizi ilan ederken sana karşı ne fazla bir şey söylemiş oluyor ne de mübalağa yapmış bulunuyorum.

Elimizi göğsümüze koyuyor bu mevzuda sadakte diyoruz. Doğru söyledin, doğru beyanla geldin. Hubeyb'in havası içinde rabbim selamlarımızı senin ruhuna ulaştırırsın. Şu dakikaya kadar

<sup>13</sup> İbrahim Refik "Geçmişten Geleceğe Işıklar" s:100



düşe kalka ama sadakat içinde sana sadakat içinde bulunduğumuzu ilan ediyoruz. İnan ki seni göremedik. Sahabi ve tabiin olamadık. On dört asır sonradan geldik. Uzaktan güneşi anlamaya çalışan insanlar gibi elimizde ölçüye yaramayan aletlerle ölçüp biçmeye çalışıyoruz. Aletlerimiz bazen bizi yanıltıyor. Ara sıra kalımız araya giriyor. Ve sonra yuvarlanıp gidiyoruz. Senden uzaklaştığımızı şahit oluyoruz. Aradaki mesafeye korkuyor, ürperiyor. Bir kere sana doğru yeniden koşuyoruz. Ve senin bize uzanacak elini bekliyoruz. İnan ki elini uzattığın zaman arabın yağız delikanlısına uzattığın an sultanlık bahşettiğin gibi Türk'ün delikanlısına uzattığın an sultanlık bahşetmiş olacaksın.

Çanakkale şühedası Bedir şehitleriyle beraber aynı çatı altında yan yana gelecek senin etrafını saracak ve bizim yeniden var olmamızı ve dirilmemizi bir bayram olarak alkışlayacak ve ilan edecekler. Dizimize derman ol ya resulullah. Gönlümüze fer ol ya resulullah. Senin ruhunun bu sesleri duyduğuna inanıyoruz. Sen söylediğin için inanıyoruz. Selat-u selamlara cevap veririm dediğin için inanıyoruz. Melekler bana ulaştırır dediğin için inanıyoruz. Ve sana bütün tazimatımızı ve tekrimatımızı takdim ediyoruz. Atalarımızdan birinin dediği gibi ...

Ya rabbi bizi bu ahdu peyman içinde sadakatla yaşat, sadakatla öldür. Ve bu hal içinde haşr ve neşr eyle. Hammadun olarak haşr ve neşr eyle. Bu kubbe altında bunu senden istediğimiz gibi bütün diyar-ı islamda cami kubbelerinin altında Malezya'dan Java'ya kadar ondan canım çıksın ateş ateş yana Afganlıya kadar Filipinlere kadar dirilmek üzere mücadele veren senin için kavga veren mücahitlerin dizlerine derman ol. Onlara can ve cesaret ver. Bir kere daha dini mübini şehbal açmasını temin buyur. Gök nura gark olsun. Ervah, bütün ervah allahu Ekberi görsün ve müşahede etsin. Hz. Muhammed'in adı şehbal açsın. Ve melekler bunu görsün. Ayrı bir bezim olsun. Ayrı bir dünya olsun, ayrı bir cihan olsun, ayrı bir alem olsun. Rabbim o alemleri bize göstererek bizi aziz ve bahtiyar eylesin.<sup>14</sup>

### **YEMİNİN BEDELİ**

Dervişin biri bir dağa çekilmiş sadece ibadetle meşgul oluyor, durmadan Allah'ı (c.c.) tespih ediyor, anıyordu.

Yiyeceği dağda yetişen meyvelerdi.

Bir gün kendi kendine düşündü ve söz verdi, ahdetti; yemin etti:

"Ben bundan sonra elimi uzatıp bu meyvelerden koparmayacağım, sadece kendiliğinden düşenlerle besleneceğim." dedi.

Bunun üzerinden tam beş gün geçti. Dervişin açlığı son raddeye varmıştı. Tam bu sırada bir rüzgar esti armudun dalını eğip Önüne kadar getirdi. Dalda nefis armutlar nazlı nazlı sallanıp duruyordu. Derviş dayanamayarak elini uzatıp birini kopararak yedi. Biraz sonra yirmi otuz kadar hırsız oraya geldi çaldıkları malları bölüşmeye başladı. Bunlar çaldıkları eşyaları bölüşürken, sultanın adamları gelip onları yakaladılar. Derviş de onlardan sanarak birlikte götürdüler. Ellerini, ayaklarını kesmeye başladılar.

Dervişin sağ elini kestiler, sol ayağına sıra gelince bir atlı son hızla gelerek yetişti. Cellada:

---

<sup>14</sup> Bursa

"Sen ne yapıyorsun bre ahmak insan, bu kişi filan zattır." dedi. Cellat ne yapacağını şaşırdı. Bin bir özür dileyerek yalvarmaya başladı.

Fakat iş işten geçmişti. Hakkında hüküm verildi. Derviş cellada:

"Üzölme oğlum neden böyle olduğunu biliyorum, ben yeminimi tutmadım o yüzden bunlar başıma geldi." dedi.<sup>15</sup>

**Şiir...**

**SEBÂT**

Çarkedip durma öyle, maksûda eremezsin;  
Yerinde kalmayınca, meyveyi deremezsin!

Varan sebâtla vardı, gidip menzile erdi,  
Sen sebât etmeyince, dost yüzü göremezsin!

Yollar uzun ve yaman, yolcuya azık îmân,  
İnançla gerilmezsen, Cennet'e giremezsin.

Köprü yıkık, yol bozuk, elden tutan kimse yok,  
Hakk'a gönül vermezsen öteye geçemezsin!

Derin dere, sarp yokuş, Hak-erine hepsi hoş,  
Hak'la hemhâl olmazsan yayını geremezsin!

Varanlar vardı çoktan, varlığa erdi (yok)tan,  
Yok olmayınca sen, huzûra yüz süremezsin..<sup>16</sup>

---

<sup>15</sup> Mesnevi'de Geçen Bütün Hikayeler, s:145

<sup>16</sup> Kırık Mızrap 1, s:156